

פֶּרֶשֶׁת מְשֻׁפָּטִים | תְּשַׁע"ה

אסור לקרא בשעת התפלה | נא לשמור על קדושת הגליון

פְּרָשְׁתֵי עֵינַי הַמֵּזְדֶּה

יִצְחָק לְקָרָא בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה | נֹא לִשְׁמֹר עַל קְדוּשַׁת הַגְּלִיּוֹן

לרפואת כל חולי ע"י ובכללם ציון בן צ'חלה ולרפואת והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

פֶּרֶשֶׁת מְשֻׁפָּטִים - רְפוּאָה שְׁלֵמָה

"רַק שְׁבֹתוֹ יִתֵּן וְרַפָּא יְרַפָּא" (שמות כא, יט)

העלון מוקדש להצלחת

יִצְחָק אֵרִיאֵל בֶּן טוֹבָה יְנִיב בֶּן גִּילָה שְׁמוּאֵל אֵימָן בֶּן אֶסְתֵּר זְרִי שׁוֹלְמִית וּמֵרְדֵכִי דוֹיִטֵשׁ זב"ב מֵאִיר יִשְׂרָאֵל בֶּן רַחֵל בְּרָכָה- יִרְאֵת שָׁמַיִם לִיאוֹר יְהוֹשֻׁעַ סוּמָךְ זב"ב יְהוּדָה אֵרִיָּה בֶּן רַחֵל בְּרָכָה עֵינָת בֶּת רַחֵל בְּרָכָה רַחֵל בְּרָכָה בֶּת פְּדִילָה דְלִיָּה אֵרֵז מְזַרְחֵי זב"ב נֵעַם יִצְחָק בֶּן רַחֵל בְּרָכָה חַי הַפְּקוּת וְאִירֻעִים יוֹסֵף לִיאוֹר בֶּן דְלִיָּה אֶפְרַת פִּרְסָנָה בִּקְלוֹת וְשַׁעַפֵּעַ נֹטְלֵי בֶת יוֹנִית שְׁלֵמָה זְדֵנָה דוד זב"ב קְסִירָא אֶפְרַיִם זב"ב י.מ. ש. כְּדוּרֵי אַקְבְּלִי יוֹסֵף חַיִּים בּוֹ נַסְכֵּי

זיווג הגון וכשר במהרה

אֵרֵן בֶּן אֶסְתֵּר תְּהַרָּה בַּתְּיָהָ בֶּת יִמְנָה נֵינֵט עֵמִית בֶּת טוֹבָה חַגִּית בֶּת גִּילָה נִתְנַלַּל בֶּן גִּיְנָה אֵילָן בֶּן גִּילְיָאֵט

זרע קודש בר קיימא

גִּלְיָת בֶּת מָסוּדִי אֵילָנָה בֶּת רַחוּמָה שְׁמוּאֵל אֵימָן בֶּן אֶסְתֵּר זְרִי סִיּוּן בֶּת אֶסְתֵּר רַחֵל מֵרִים בֶּת יְהוּדִית דְּנִיַּאל בֶּן שְׂרָה וְאוּשֵׁרִית בֶּת שׁוֹשַׁנָּה

רפואה שלמה

הַגֵּא צ' אֵלֵיֶזֶר בְּרֶלְבֵד בֶּן עֵטִיא שְׁלֵיט"א מֵאִיר יִשְׂרָאֵל בֶּן רַחֵל בְּרָכָה יִצְחָק בֶּן עֲזֵרָא יְמִנָה נִזְרִי בֶּת סַטָּה- בְּרִיאוֹת וְאַרְיִכוֹת יָמִים מֵרְדֵכִי נִזְרִי בֶּת פְּרַחָה- בְּרִיאוֹת וְאַרְיִכוֹת יָמִים מֵאִיהָ בֶּת עֵדִי דְלִיָּה אֶפְרַת בֶּת נֵיעִיָּה גִילָה בֶּת אַקְבָּלָה- בְּרִיאוֹת וְאַרְיִכוֹת יָמִים אֶסְתֵּר בֶּת סוֹלִיקָה מִדָּל בֶּת חַנָּה יְהוּדִית אֶסְתֵּר פְּרָאדֵל בֶּת חַיָּה- בְּרִיאוֹת וְאַרְיִכוֹת יָמִים נֵעַם יִצְחָק בֶּן רַחֵל בְּרָכָה נַעֲמִי בֶּת רַחֵל אַקְבָּלָה בֶּת נוֹשְׁפָאֵרִין שִׂירָה שִׁילַת בֶּת אֹרְלִי תַמָּר פּוֹרְטוֹנָה בֶּת מִיֶּסָה רַפְאֵל מֵשָׁה בֶּן רַחֵל מוֹרִיָּה בֶּת רַחֵל בְּרָכָה נַחוּם בֶּת כִּירָיָה יְהוּדָה אֵרִיָּה בֶּן רַחֵל בְּרָכָה טוֹבָה בֶּת אֹרָה שְׁלוֹ בֶּן מְזֵל פַּחִימָה אֵלִיהוּ בֶּן מֵאִיהָ יָפָה בֶּת שֶׁרָה-הַצֶּלְחָה וְרַפוּאָה רַחֵל בֶּת זוֹהָרָה מֵישָׁא אֶסְתֵּר בֶּת זְהָרָה שְׁאוּל בֶּן סִילְבִיָּה דוד בֶּן מֵזָה יַעֲקֹב בֶּן אֶסְתֵּר כָּל עַם יִשְׂרָאֵל עֵינָת בֶּת רַחֵל בְּרָכָה

ותכף ומיד לאחר דברי הרב שכן כרכרה לנסוע לשם.

כשהגיע לשם, שאל תיכף ומיד: "היכן גר הרופא הגדול?", ענה האיש: "אין כאן רופא גדול". התפלל הלה למשמע התשובה והקשה: "וכאשר אחד מבני העיירה חולה, לאן הולכים?", ענה האיש: "אין ביכולתנו לעשות מאומה, אלא לבטוח בקב"ה שיושיענו".

הבין החסיד דברי רבו- מי שעוזר לבני אניפולי הוא יעזור גם לך. אין לבטוח, אלא בהשם יתברך.

כאשר היה רבי מאיר רובמן זצ"ל חולה ביקש, שיזמינו למיטתו את "ד"ר נאמן". יצאו בני המשפחה ותרו אחר הרופא המבוקש. אולם לא מצאו ד"ר העונה לשם זה, ובלידת ברירה שבו למיטתו, מבלי שהצליח למלא את בקשתו.

רבי מאיר לא יתר ולא שכח, אלא שוב ושוב ביקש למיטתו את ד"ר נאמן - סיפרו לו בני המשפחה, שלא מצאו רופא כזה.

הרים רבי מאיר את הסידור, שהיה מונח לו לצד מיטתו, עלעל בו מעט ופתחו בברכת "רפאונו", הנה ראו למי כיוונתי- אמר והצביע על התיבות "פי א-ל מֵלְךְ רֹפָא נְאֻמְן וְרַחֵמְן אֶתָּה"- זהו ד"ר נאמן, שאותו אני מבקש...

בברכת שבת שלום
הרב אליהו חיים פנחסי
רב ק"ק "עין חמד"- מבשרת ציון

בגמרא (ב"ק פה.) דורשים, שרשות ניתנה ביד הרופא לרפאות. אולם מאחר שרק בשר ודם הם, ולעיתים התרופות שלהם גורמות לבעיות אחרות, אדם צריך מלבד ההליכה לרופא לבקש רפואה מאת הבורא יתברך לעד ולעולמי עולמים רופא כל בשר.

דרש על כך הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א מכפילות הלשון בפסוק: "וְרַפָּא וְרַפָּא (שמות כא, יט) המדגיש, כי גם הרפואות שלהם צריכות רפואה..."

משום כך, אין חולק על כך, שהכתובת הטובה ביותר לכל חולה היא ריפוי בידי רופא כל בשר, אשר הוא מפליא לעשות ומסוגל להחלימו מן הקשה שבמחלות ללא שום סיבוך.

כותב הרב לוינשטיין על כך: מעשה שהיה בחולה אנוש ל"ע, אשר כל הרופאים נואשו מהחלמתו, הגיע לרבו רבי מרדכי מנישכיז צ"ל והתחנן לישועה.

"מה עשית לצורך העניין?", התענין הרב. "הלכתי לגדולי הרופאים", השיב החסיד, "אולם כל ניסיונותיהם לרפואי עלו בתהו". "ואצל הרופא מאניפולי כבר היית?", המשיך הרב לשאול.

אניפולי הייתה עיירה קטנה במיוחד ולא סביר היה, שרופא גדול יתגורר בה, משום כך כה הופתע החסיד לשמוע את הדברים,

14/02/2015	כ"ה שבט תשע"ה
------------	---------------

פרשת משפטים		הפטרה: "ויכרות יהושע"- מלכים ב' י"א	
ר"ת	יציאה	כניסה	י"ם
18:39	18:02	16:49	י"ב
18:35	17:59	17:06	י"ג
18:35	17:59	17:06	י"ד
18:38	18:01	17:08	י"ה

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן כוכבה ז"ל	העלון מוקדש לרפואת יצחק בן פנינה הי"ו ולע"ג רבונן עמנואל חיים בן סימה שירין	רפואה שלמה לאיידה חיה בת אסתר ולידא אלחנן רפאל בן איריס	זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו נזרי בן ימנה וגליית בת מסודי
---	--	---	--

שואל ומשיב בהלכה – תרומות ומעשרות- חלק א'

מהי מצוות תרומות ומעשרות וכיצד סדר הפרשה כיום?

שאלה

להלן סיכום ההלכה מפי הרב אליהו חיים פנחסי, מפקח ענף הכשרות- רבנות מבשרת:

תשובה

כל מאכל אדם הגדל בא"י, אסור לאכול לפני שמפרישים ממנו את המתנות- תרומות ומעשרות- שציוותה אותנו התורה. ולפני שהפריש את המתנות האלו, נקראים הפירות טבל. ואדם האוכל במזיד טבל דאורייתא, עונשו מיתה בידי שמים. בעיקרון ניתן להפריש כל סוג תרומה או מעשר בנפרד. **מקורות:** שו"ע (יו"ד סימן שלא סעיף ע"ח). אך כיוון, שלא ניתן לאכול את הפירות, עד שיפורשו כולן, מקובל כיום לעשות את כולן ביחד, כדי להתיר את הפירות באכילה מייד. לשם כך גם נתקנו נוסחים של הפרשת תרומות ומעשרות, המרכזים את כל המצוות הללו ביחד.

תרומה- כיום הכהנים אינם יכולים לאכול תרומה, כיוון שלאכילת התרומה נצרך, שגם הכהן יהיה טהור וגם התרומה תהיה טהורה, ודבר זה אינו מעשי כיום. מסיבה זו, כיום אין מפרישים תרומה בשיעור, שתיקנו חכמים, אלא רק בכמות המינימאלית, כדין התורה.

תרומת מעשר- אינה ניתנת לאכילה כיום, אך כיוון שיש לה שיעור קצוב מן התורה- מעשר מן המעשר- לא ניתן לפחות מכך, ולכן שיעורה גם כיום היא כמאית מן הפירות.

מעשר שני- לא ניתן כיום לאוכלו בירושלים, משום שאיננו טהורים, וכן משום שאכילת מעשר שני היא רק בזמן שהמקדש קיים. **לפיכך, אנו פודים אותו בכסף בערך של "פרוטה"**, ובכך קדושת המעשר מועברת למטבע והפירות הופכים לחולין. **הערה:** פרוטה היא מטבע בשוויו של 1/40 גרם כסף, ושויה משתנה לפי ערך הכסף בעולם. לפי שוויה נקבע מספר החילולים הניתנים לביצוע במטבע. לדוגמא, ערך הפרוטה בסוף שנת תשע"ג היה 8.5 אגורות, לפי זה על מטבע של 1 ש"ח ניתן לחלל 12 פעמים ואז היא כבר "מלאה". כאשר המטבע מתמלא, יש לזרוקה לים או להשחית את צורתה. וכן ניתן לפדות על דבר מאכל השווה פרוטה וצריך לאבדו. **מקורות:** רמב"ם (הל' מעשר פ"ד ה"ט), שו"ע (יו"ד סימן שלא סעיף קלח). ובשו"ת הלכות קטנות למהר"י חאגיז ח"א (סימן קלט) כתב, שמנהגם היה לחלל את הפרוטה, שנתפסה במעשר שני על פרי ששווי פחות מפרוטה. עיין שו"ת מנחת שלמה ח"א (סימן עא אות כד). **ויש שמחללים מעשר שני על ידי סוכר, ולאחר מכן שופכים את הסוכר בכיור, אולם צריך לחלל על כמות סוכר השווה פרוטה.**

פרוטה חמורה- קיימת הגבלה בדיני חילול מעשר שני האומרת, שאי אפשר לחלל מעשר השווה פחות מפרוטה על מטבע שלא חילל עליה כבר. אך אם חיללו על המטבע כבר סוג פירות השווים בחומרתם לפירות הנוכחיים, שערכם פחות פרוטה, מותר לחללם על המטבע, משום שכבר חיללו עליה.

מעשר ראשון- מעיקר הדין חובת הנתניה ללוי חלה גם בימינו. **מקורות:** שו"ע (יו"ד סימן שלא ס"ט). וכן דעת הראש"ל הגר"ע יוסף הובא בשו"ת מעין אומר ח"ה (עמוד טו). וכן הובא דעתו בקובץ 'תנובת שדה' (ניסן תשנ"ז). ואין צורך ליתן דווקא ללוי, אפשר גם ללויה רווקה או נשואה לישראל. כמבואר ברמב"ם (פ"א ממעשרות), ובספר דרך אמונה (שם סק"ח). **ויש שכתבו,** שכיום לא נוהגים לתת ללוי את המעשר. **מקורות:** חזון אי"ש-שביעית (סימן ה' אות יב) שהלויים בזה"ז נחשבים כעולים ללויה ע"פ עצמם, ואינם מוחזקים, ובפרט שיש לחשוש, שהישראל יעלה את עצמו לדרגת לוי. ובשו"ת חלקת השדה ח"ב (תרומ"מ סימן יב) כתב, שהחזון אי"ש עצמו היה נותן ללוי. וכן העיד הגר"ח קניבסקי הובא בספר יוסף-זרעים (עמוד קצג) וכנראה חשש שאם כלל הציבור יתנו מעשר ראשון, יתרבו המעלים עצמם לכהונה וללווייה. אולם אם יחידים מחמירים אין חשש. ונתן דווקא ללוי ולא לכהן. הגם שניתן לתת לכהן מעשר ראשון, הבא לשאול לכתחילה יתן ללוי, שהרי ללוי ודאי התורה זיכתה מעשר ראשון. ושכן דעת הגר"ש אלישיב זצ"ל. וע"ע שו"ת ציץ אליעזר ח"א (סימן סו אות ו). וכ"פ בשו"ת אז נדברו ח"ו (סימן יב אות ד).

אף לדעת המחמירים לתת את מעשר הראשון בזמן הזה ללוי, מותר לאכול את הפירות קודם הנתניה ללוי, לאחר שהופרשו המעשרות כדין. **מקורות:** שו"ת מלמדך להועיל ח"א (עמוד רפב).

מעשר עני- בשנים שלישית ושישית צריך לתת מעשר עני. ובאופן שנותן לעני דמים בשווי פירות המעשר, הרי הוא מקיים מצות נתניה לעני. **מקורות:** הרדב"ז בפירושו על הרמב"ם (פ"ט מבכורים ה"ז), וכ"פ הרב ערך השולחן להגר"י טייב (יו"ד סימן סא אות יא). ואפשר שהמפריש ילווה לאיזה עני מראש סכום כסף, ויתנה עמו, שבכל עת שהוא מפריש מפירותיו, הוא ישתמש בפירות המעשר עני לעצמו, ובזה ינוכה חלק מסכום ההלוואה כפי ערך פירות מעשר.

עזרה לאלמנה

עד כמה רבותינו נזהרו והשתדלו ככל יכולתם לעזור ליתומים ואלמנות לבל חלילה, ייגרם להם צער- זאת ניתן ללמוד היטב מהסיפור שלפנינו: אלמנה אחת שסבלה רבות בחייה, אספה פרוטה לפרוטה, עד שעלה בידה לרכוש ספר תורה מהודר לעילוי נשמת בעלה המנוח. כשהסתיימה כתיבת הספר, תכננה להכניסו לבית-הכנסת לקראת השבת הקרובה, שבה תחול פטירת בעלה.

ביום חמישי, בדק הסופר שוב את ספר התורה והופתע לגלות בעיה הלכתית חמורה באחד משמות הקודש. עלה הסופר אל ביתו של הגאון ר' שלמה זלמן אוירבך זצ"ל והציג לפניו את הבעיה ההלכתית. למחרת בבוקר, התקשר הרב אל הסופר והציע באוזניו פתרון הלכתי כלשהו, שבאמצעותו יהיה ספר התורה כשר לקריאה בו.

האזין הסופר לדברי הרב והפטיר, כי מכיוון שיום שישי קצר הוא היום בתקופת החורף, **יבצע איפא את התיקון לאחר השבת.** תמה ר' שלמה זלמן והתרעם: **"הלוא זה ספר תורה של אלמנה, שרוצה שיקראו בספר זה בשבת ביום פטירת בעלה, וכיצד אפשר להמתין ולגרומ לה חלילה צער?"** וכדי להוכיח לסופר את נחיצות העניין, גילה לו את מסתרו: **"דע לך, כי כדי למצוא את הפיתרון שכעת הצעתי לך, לא נתתי תנומה לעפעפי ועיינתי כל הלילה בעניין מסובך זה!"**

מנויים	הקדשת העלון	לשאלות בהלכה
לקבלת העלון חנם ב-email: שליח את כתובתך אל: PnineEH@gmail.com	נתן להקדיש את העלון לעילוי נשמת, לרפואה שלמה, להצלחה, זמג הגון, חזרה בתשובה וכו'- נא לפנות לליאור בטל" 0504-115673 כתבת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבשם 26 ת.ד. 83375 מבשרת ציון. מקוד 90805	לשאלות נא לפנות לרב אליהו חיים פנחסי בטל" 052-6329144
2/4	פניני עין חמד פרשת משפטים כ"ה שבט תשע"ה גיליון 520	

הגאון הרב אלכסנדר סנדר שור זצ"ל: נולד בשנת תל"ב (1672) בלבוב. מגדולי חכמי פולין ומעמדי ההוראה שבדורו. קבלה ביד המשפחה שהם מיוחסים עד ליוסף הצדיק, ועל שמו נקראת המשפחה "שור", על שם הפסוק "בכור שורו הדר לו". בשנת ה'תל"ד, בהיותו תינוק, התייתם מאביו. ועוד בצעירותו התפרסם כעילוי ושקדן ומונה ע"י ר' יעקב יהושע פלק (בעל ה"פני יהושע", אב"ד לבוב) לרבה של היבנוב ואוהנוב, הסמוכות ללבוב, אך כעבור שנים בודדות החליט, שלא ליהנות מכתרה של תורה. הוא עזב את משרתו וחזר לז'ולקווא, שם שקד על תלמודו בהתמדה עצומה והתפרנס ממשרת י"ש.

עד מהרה נודע ברבים, ושמו יצא למרחקים כשר התורה, ענוותן, פרוש וקדוש. כל גדולי ההוראה בדורו שיחרו לפתחו, הפנו אליו את ספיקותיהם, ולא זזו מהוראותיו ב"איסור והיתר". גדולי הדורות שיבחוהו, ומהם: ה"נודע ביהודה", בעל "פרי מגדים", ר' יוסף שאול נתנזון (בעל שו"ת "שואל ומשיב") וה"חתם סופר". הוא השיב תשובות לשאלות רבות שהופנו אליו, שימש שם כ"מגיד מישרים" ועמד בראש ישיבה, בה העמיד תלמידים הרבה. קהילות חשובות ביקשו להושיבו בראשם, אך רבנו דחה את כל ההצעות ועד סוף ימיו לא כיהן ברבנות. בשנה האחרונה לחייו נאלץ לעקור דירתו לעיירת מרפא לרגל חולשת גופו. נפטר ב-כ"ז שבט תצ"ז (1737). חי כ-65 שנים, ציונו בז'ולקווא.

אביו: ר' אפרים זלמן ("מגיד מישרים" בלבוב ומלומד בנאים). **אשתו:** בתו של ר' מרדכי ליבוש'ס (פרנס של ועד ארבע הארצות, ומנהיג קהילת ז'ולקווא). **מרבתי:** ר' הלל ב"ר נפתלי הירץ מווילנא (בעל "בית הלל" ורב ז'ולקווא), ר' שניאור. **מתלמידי:** ר' אפרים זלמן לוקוואר (בן אחותו) ור' מרדכי בר"ז. **מספריו:** ישמלה חדשה - על שו"ע יתבואות שור - על שו"ע. ספריו התקבלו כספרי יסוד לכל שו"ב.

ידיד ורע היה לו לרבינו, ורבי יצחק אייזיק מז'ולקווא שמו (הוא אביו של הג"ר יהודה אהרן קלוגר אב"ד קאמרוב אבי הג"ר שלמה קלוגר מברודי). נפשו הייתה קשורה בנפשו, ואף כי היה צעיר

מרבינו לא זזה ידו מתחת ידו. בצוואת עסקו כל השנים בתורה ובעבודה, בשנתו האחרונה של ה'תבואות שור', הוכרח מחמת חולשתו לנסוע בעצת הרופאים לעיירת מרפא, באותו פרק חלה גם ר' יצחק אייזיק את חוליו האחרון, שממנו לא קם, וכשהוא עדיין בדמי ימיו נסתלק לשמי רום.

מספר חודשים טרם פטירתו של רבינו ה'תבואות שור', מקורביו של רבינו העלימו ממנו את דבר חוליו של רעו ואהובו, ובוודאי את דבר פטירתו, ועל אף שאלותיו התדירות לשלום רעהו, התחמקו אלו תמיד מלענותו על כך. מספר ימים לפני פטירתו נכנסו אליו ראשי העיר לבקרו. בבואם, שאל אותם פתאום: "האם ר' יצחק אייזיק חי?". השיבו לו: "כן". בשמעו את תשובתם אמר להם רבנו: "יודע אני, ששקר בפיכם, והלא הנה הוא עומד על ידי ומבקש ממני, שאקבר על ידו". תמהו והשתוממו איש אל רעהו, אך לא השיבו דבר.

אחר הסתלקותו, הלכו אנשי החברה קדישא לחפור קבר לרבם הגדול ליד קברו של ר' יצחק אייזיק. אך עקב צפיפות המקום לא ידעו לשית עצות בנפשם איך לקיים צוואת רבם. בראות ראש החברה קדישא את המצב לא התיימש ולקח בידו את המעדר והחל לחפור סמוך לקברו של ר' יצחק אייזיק. אולי יקרה הנס. וראה זה פלא, ככל שהעמיק חפור הרגיש במו עיניו איך שהמקום הולך ומתרחב, עד שהושלמה חפירת הקבר. או אז ראו הכל ונוכחו, כי אותם קדושים, הנאהבים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו.

מעשה נורא הוד שסיפר הרה"ק ר' איציק'ל מפשעווארסק ששמע מפי הרה"ק ר' יחזקאל משינאווא זיע"א: מרן הבעש"ט זיע"א הגיע פעם בדרכו לעיר אחת וסר לבית אכסניה. בעל האכסניה, שהכיר בערכו הרם של אורחו הנשגב, ערך לכבודה של תורה סעודה גדולה בהשתתפות כל בני העיר, הרב דמתא, הדיינים, ראשי הקהל וכו'. באמצע הסעודה, נתעוררה איזה שאלה על עצם מהעוף, והחל שם משא ומתן בנידון, אך אף אחד מהרבנים לא רצה לפסוק הלכה למעשה בפני הבעש"ט הקדוש, וכולם חיכו למוצא פיו.

פתח הבעש"ט ושאל את בעל האכסניה: "האם כל יוצאי חלצ'ך מסובים כאן עמנו?" כשענה בהן, חזר ושאל: "האם אין חסר כאן אחד מהם?" בלית ברירה סיפר בעל הבית שחסר כאן בן אחד, שהיום נעשה "בר-מצווה", אולם הוא שוכב במיטתו כאבן דומם מאז לידתו לפני י"ג שנים. הושיט הבעש"ט את מקלו לאחד מן המסובים, וצוה לו: "לך אל הבחור ואמור לו שיקום ויבוא לכאן". ויהי כשמוע הבחור את הדברים האלה, נתיישב על מיטתו ואחר קם על רגליו, לבש בגד שבת, ונכנס אל החדר, שם הסב הבעש"ט הקדוש ושאר המסובים. כשנכנס, נעמד הבעש"ט על רגליו מלא קומתו, וקידם אותו ברוב דרך ארץ כמקבל פני רב, והושיבו אצלו בראש השולחן, ופתח ושטח לפניו את דבר השאלה בסיימו: "יפסוק נא הרבי", נתן ה"בר מצווה" את עיניו כמתבונן ושוקל בדבר, ופסק: "כשר!". מיד אח"כ ציווה הבעש"ט להחזירו למיטתו, וכשיצא מן החדר נעמד שוב וליווהו לחדרו ברוב הכנעה. הבחור נשכב על מיטתו ותיכף החזיר נשמתו ליוצרה.

אחר הדברים האלה סיפר הבעש"ט: "הגה"ק בעל ה'תבואות שור' מיהר פעם בערב שבת קודש בדרך אל המקווה, ובדרכו ניגשה אליו אישה אחת בשאלה על עוף. אך מכיוון שהזמן היה קצר, פסק לה אחר התבוננות קצרה - "טריפה". והנה, המשיך הבעש"ט, "בעוף זה הייתה מגולגלת נשמה אחת שאחר זה כמה גלגולים זכתה להיכנס בעוף כשר ולהגיע לידי ישראל, ובמה שהגאון הקדוש הטריפה, לא זכתה לבוא על תיקונה, ונדחתה שוב. אחר הסתלקותו של אותו גאון, באה אותה נשמה והזמינה אותו לדין לפני בית-דין של מעלה.

ואכן אחר דין ודברים יצא הפסק, שעל הגאון לירד שוב לעולם הזה, ושהנשמה הנ"ל תגולגל שוב פעם בעוף כשר, ושהוא יוציא לאור צדקה להכשירה, ובכך תבוא על תיקונה השלם, אולם, היות שהגאון בעל 'תבואות שור' החזיר את נשמתו הטהורה ליוצרו ממש, כפי שניתנה לו - זכה ונקייה מכל רבב של חטא - מלבד דבר זה, אי לכך, התנה אותו קדוש את הסכמתו לפסק זה, בתנאי שיהא שרוי בזה העולם כאבן דומם, כדי שלא יבא לידי ניסיון וקלקול חס ושלום. והנה, לעת הזאת שבא לידינו עוף זה, אשר בו נתגלגלה הנשמה הנ"ל, הוצרך להכשירה, כדי שיתקנה הגאון הקדוש בעל ה'תבואות שור', שאכן פסק עליה: כשר".

תקציר הסיפור משבוע שעבר:

תחילתה הפרשה אירעה לפני כחמש שנים כאשר אחד מחבריו של מיכאל פישברג התהלך במסדרונות הממשלתיים בדרום אפריקה כבתוך ביתו והביא לידיעתו כי ממשלת פרטוריה יזמה הקמת עמק סיליקון משלה. עיר של היי-טק. מגדלי מחשבים, קריות תעשייה טכנולוגית ברמה גבוה. לשמע הדברים מיכאל טס ליוהנסבורג וקייפטאון ונפגש עם היזמים ואישי השלטון וגילה, כי אכן מדובר בתוכנית רצינית ביותר, עם תשתית רחבה וגיבוי ממשלתי רשמי.

לאחר שיועציו בדקו את הנושא לעומק והעריכו, כי לאחר שנתיים-שלוש של 'הידוק החגורה' העסקה תחל להניב לראשונה רווחים ובתוך מספר שנים בודדות יהיה מיליונר. מיכאל אישר את העסקה ולמעשה נותר רק לחתום על החוזים המפורטים. לבו של מיכאל החל נוקף מאחר שימים ספורים לפני אישור העסקה על ידו התייעץ עם רבו. אולם, הרב ביקש ממנו לגשת אל אביו ולהתייעץ עמו. אביו היה איש העסקים המפורסם ר' דוד חיים פישברג והוא למעשה הכניס את בנו לעולם העסקים. הבעיה הגדולה הייתה שהאב לקה ל"ע באירוע מוחי, ובעקבות זאת זכרונו הפך להיות ללקוי ובקושי רב מסוגל היה לשוחח שיחה עניינית במשך דקה אחת בלבד. כושר השיפוט שלו נפגע לחלוטין, ובחסידי שמים עדיין היה מסוגל לזהות את בנו ואת נכדיו.

מיכאל ניסה להתווכח, אם הרב אולם הצדיק ענה: "יש לנו תורה קדושה ובה נאמר 'כבד את אביך ואת אימך' - היות ואביך היה מעורב בעסקיך, עליך להתייעץ עימו. בלית ברירה ניגש מיכאל ושטח בפני אביו את הנושא. בתוך כך אביו נרדם מספר פעמים, ולאחר מכן ענה עניינית- "יש לי הרגשה רעה, אל תיחפז!". בהתרגשות סיפר לאשתו, והם החליטו להעלים מהרב את תשובת אביו. שעה קלה לפני הטיסה מתקבלת שיחה בהולה מהאח המטפל באביו: "אביך לא חש בטוב ומבקש שתגיע אליו עכשיו!". "תגיד לו, שאנחנו עומדים לצאת לנמל התעופה בן גוריון, כשאחזור אבוא לבקרו!". לשמע התשובה האח מסר את השפופרת לאב שאמר: "אין לי כוח לאנשים זרים, אני רוצה את הבן היחיד שלי על ידי!".

"אבל אבא" בכה כמעט, "המטוס לא יחכה לי, אני מוכרח לטוס ליוהנסבורג כדי לחתום על עסקת חיי, אם לא אבוא לשם, חמש שנות עמל ילכו לאבדון, אפסיד מיליוני דולרים" - "מיכאל שלי, כתוב בתורה 'כבד את אביך', נכון?", התנגן קול אביו במשנה תוקף. מפליא כיצד נעשה צלול ברגעים הקריטיים ביותר, השתומם מיכאל, זה לא יאומן. אבל מה עונים לו כעת למען השם? - "אבא, אתה לא יכול לחכות לי שבוע, רק שבוע, אני מבטיח לך שכאשר אשוב, אבוא להיות איתך יומם ולילה".

ר' דוד חיים נאנח אנה קורעת לב, ושמת את השפופרת מידי. "הנסיעה נדחית", הכריז מיכאל והשיב את השפופרת על כנה. "אני הולך לאבא!!". "מה אתה מדבר?" אמר אחד מעוזריו שנכח בהכנות. "איך אתה יכול לבטל את החתימה בגלל עניין כל כך פעוט!?!". "כיבוד הורים זה לא עניין פעוט", התרגש מיכאל, "ציווי התורה עומד מעל הכל, אני נוסע כעת לאבא". "ותפסיד מיליונים?", לא האמין האיש למשמע אוזניו. "לא דיברתי על ביטול הנסיעה, אלא על דחייתה", נימק מיכאל.

"היינו הך, נציגי הממשלה יחכו לך בנמל התעופה, וכשישמעו שלא באת, יחתמו את החוזה עם המתחרים שלך, הם לא יתנו לך אפילו 24 שעות של חסד!". מיכאל היה קרוע ושסוע בתוכו. הדיבורים הללו זרו מלח על פצעיו המדממים. האמינו לי, אני רוצה לנסוע ולחתום הרבה יותר ממה שאתם חושבים, רצה לצעוק, אבל במקום זה חזר ואמר בעקשנות, "כיבוד אב עומד מעל הכל, מכיבוד אב לא מפסידים". הוא נטש הכל ונסע לאביו, אפוף הרגשת סיפוק עילאית של הקרבה למען מצווה. מה נחמץ לבו כאשר הגיע וגילה, כי אביו כבר הספיק לשכוח הכל, ואינו זוכר כלל שביקש ממנו לבוא. במשך כל חייו לא חווה הרגשת תסכול דומה לזו שחש באותם רגעים. הרגשת התסכול התעצמה למחרת, עת מכשיר הפקס בביתו פלט הודעות בהולות בזו אחר זו. נציגי הממשלה הדרום-אפריקאית ממש התחננו לפניו. הם היו מוכנים לחכות אפילו שבוע ובלבד שיבוא.

אבל בשלב זה החליט מיכאל לשתף את רבו ומורו במידע, שהעלים ממנו, וסיפר לו על שתי התופעות המופלאות של אביו. הרב שמע אותו בשימת לב מרובה, ויעץ לו לנקוט בינתיים בכלל "שב ואל תעשה". הוא לא עשה מאומה, אבל אחרים עשו ועוד איך. מתחריו הוזמנו אחר כבוד ליוהנסבורג, וחתמו שם על החוזה הדשן למגינת לבם של בני משפחת פישברג, שראו בעיניים כלות איך כל העושר והכבוד נופלים לכתובת אחרת. הוא זרע ואחרים קוצרים. היו אלו ימים של סיוט נוראי. גיהינום עלי אדמות. מיכאל התהלך כארי בסוגר ולא ידע את נפשו. הוא הצדיק עליו את הדין.

כעבור חודש ידע מיכאל בבירור, כי אמנם, כל מה דעביד רחמנא לטב עביד. מצוות כיבוד אב, שעלתה לו במאמצים וחיבוטי נפש נוראים הצילה אותו מפשיטת רגל מוחלטת. מספר ימים בודדים לאחר רכימת החוזה, התמוטט שלטון האפרטהייד של דרום-אפריקה, ובמקומו קמה ממשלת השחורים, שאחד מצעדיה הראשונים לאחר שחרורו של נלסון מנדלה מהכלא והעמדתו בראשה, היה ביטולן של החלטות השלטון הקודם. שני מתחריו של מיכאל פישברג שחתמו במקומו, כמעט יצאו נקיים מנכסיהם. לא בכדי אמרה התורה: "כִּפְדֵּ אֶת אֲבִיךָ וְאֶת אִמְךָ... לְמַעַן יֵיטֵב לְךָ!" (דברים ה, טו)

<p>הרב שבתי בן אסתריא אטון זצ"ל מאיר מורד בן שושנה ז"ל גאולה בת טובה ע"ה עמרים בן דבורה ז"ל הרב עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל דב בן מזל ז"ל סוליקה בת עישה ע"ה סלים בן פרחא ז"ל לטיף בן פרחא ז"ל דניאל רפאל בן חגית ז"ל יהודה בן סעידה ז"ל כל נשמות עם ישראל</p>	<p>הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל הרב מנחם בן ויקטוריה בצרי זצ"ל אביבה בת איירין ע"ה אברהם בן יונה ז"ל יצחק בן חביבה ז"ל אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל חי זידי בן קלרה ז"ל יוסף בן סעידה ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה יעקב בן סלימה ז"ל ספירנס תקווה בת נעילה ע"ה מישא אסתר בת זרה ע"ה אברהם בן דינה ז"ל</p>	<p>לע"נ</p> <p>תנצב"ה</p>	<p>הרב שמואל בן שמחה דרוזי זצ"ל הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל שמואל בן רבקה ז"ל משה בן רוזה ז"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעילה בת גורג'יה ע"ה דוד בר חסביה ז"ל מסעוד בן יקוט ז"ל שמעון בן שמחה ז"ל ר' דב בן בנימין אלטר ז"ל אורה בת נעילה ע"ה שמעון בן חנה ז"ל גורג'יה בת נעילה ע"ה</p>	<p>הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל אסתר בת בלה ע"ה נעמי בת נתן ע"ה מרים בת בלה ע"ה צדיק חכם בן חזלה ז"ל שני בת אסתר ע"ה מסודי בת חביבה ע"ה יונה בת סעידה ז"ל ברכה בת מרדכי ע"ה יפה בת רבקה ע"ה שרה בת מורברי רחל ע"ה אלון בן סעידה ז"ל</p>
---	---	---	--	--